

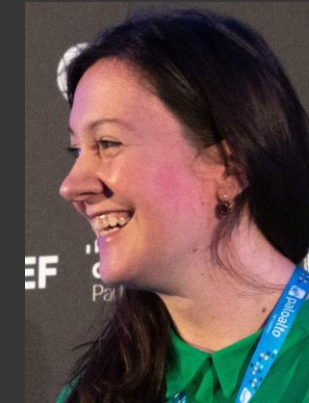


Kniha Kyberpohádky a Kyberříkadla

*představení knihy pro soutěž **Book in Progress 3***

Představení autorů - tvůrčí tým Centra kybernetické bezpečnosti, z. ú.

- výtvarné provedení, scénář, metodika, texty – Marianka Vrbíková



- technické provedení, scénář a texty – Marek Vrbík

- ideový koncept, scénář, texty – Tomáš Müller, Petr Jirásek



- produkce, scénář, texty – Dan Kočí



- koordinace, řízení – Josef Strelec



Mariana Vrbíková - výtvarné provedení, scénář, metodika, texty



- Jakým způsobem a formou oslovit nejmenší děti věku 4+ problematikou kybernetické bezpečnosti? Svůj čas budou čím dále tím více trávit ve virtuálním prostředí, kde nepoučeny a nepřipraveny snadno mohou podlehnout nástrahám a nebezpečím.
- Jsem přesvědčena o tom, že vyprávění pohádek je ta správná cesta, jak takto malým dětem sdělit, co je dobro a co zlo ve virtuálním prostředí. Vyprávění pohádek je osvědčeným způsobem už z našeho standardního 3D světa. Myslím si, že převyprávění a posunutí známých příběhů do kybernetického prostředí je tou správnou cestou.
- Tím, že obvykle pohádky dětem čtou rodiče či prarodiče, pilotní kniha kyber pohádek a říkanek bude určena nejen pro děti od 5 let (kdy děti obvykle dělají první krůčky ve virtuálním (kybernetickém) prostoru)

Centrum kybernetické bezpečnosti, z. ú.

1. Založeno 30. 4. 2021 českou pobočkou AFCEA (www.afcea.cz).
2. Chce být respektovaným zprostředkovatelem nejlepší praxe a subjektem významně se podílejícím na šíření osvěty, výměně informací a vzdělávání v oblasti kybernetické bezpečnosti a kybernetické obrany, a to zejména mezi mládeží, studenty a učiteli.
3. Aktivity
 - Národní soutěž ČR v kybernetické bezpečnosti
 - Letní kybernetická škola
 - Studentský kybernetický akcelerator
 - Osvětové a odborné akce pro studenty a učitele



Národní (středoškolská) soutěž ČR v kybernetické bezpečnosti



Soutěž (původně jako středoškolská) vznikla v roce 2016 v AFCEA (zakladatel Centra kybernetické bezpečnosti) a okamžitě se stala součástí evropské iniciativy European Cyber Security Challenge podporované evropskou komisí a evropskou agenturou pro kybernetickou bezpečnost (ENISA). Zároveň se stala jedním z nejúspěšnějších projektů stejného typu v EU. Každoročně se do soutěže zapojuje přibližně 4.000 studentů ze všech druhů škol ve věku od 9 do 25 let, kteří soutěží ve znalostech a dovednostech v oblasti kybernetické bezpečnosti a obrany. Ti nejlepší se pak účastí celé řady evropských a mezinárodních soutěží. Od roku 2016 se do soutěže zapojilo více než 16.000 studentů, z toho téměř 4.900 děvčat.

Centrum kybernetické bezpečnosti se postupně od 5. ročníku soutěže stává jejím organizátorem.



Kybercentrum se podílelo na organizaci evropského mistrovství v kybernetické bezpečnosti – European Cyber Security Challenge: **ECSC 2021**
28. září – 1. října 2021, Kongresové Centrum Praha



Letní Kybernetická škola



Je jednou z navazujících aktivit na KyberSoutěž. Ve spolupráci s akademickými partnery se nejúspěšnější a vybraní účastníci KyberSoutěže účastní týmových odborných i zábavných aktivit s cílem rozšířit jejich znalosti, odborné dovednosti, ale zejména zkušenosti nejen v oblasti kybernetické bezpečnosti, ale například i v oblasti práce pod časovým stresem, týmové spolupráce, rychlého a logického uvažování, vedení týmu apod. Letní škola zpravidla probíhá ve dvou týdenních cyklech v Praze a v Brně.

Osvětové a odborné akce pro studenty a učitele



Jsou další navazující aktivitou na KyberSoutěž. Každoročně se do nich zapojí až 10.000 studentů a desítky až jednotky stovek učitelů převážně středních škol z celé České republiky. Tyto aktivity probíhají formou on-line setkání, diskusí a webinářů.

Kniha Kyberpohádky a Kyberříkanky

Pilotní kniha kyber pohádek a říkanek bude určena nejen pro děti od 4-5 let, ale i pro rodiče a prarodiče. V pilotní knize najdeš první kyber pohádky a výběr kyber říkanek, jejichž cílem je oslovit malé děti a poskytnout jim zábavnou a typicky českou tradiční formou základní informace o nástrahách virtuálního prostoru (internetu) a podpořit tak kybernetickou výchovu.

Cílem této knížky je na pohádkách, které dobře známe, poukázat na různá nebezpečí, které nás mohou v kybernetickém světě potkat a i na to, jak bychom se chovat měli a co se může stát, kdybychom se tak nechovali.



Kniha Kyberpohádky a Kyberříkanky

Dětem známý obsah pohádek je posunut a převyprávěn v prostředí kybernetickém, aby se děti poučili o nástrahách tohoto prostředí. Proto má Červená Karkulka kromě košíčku s dárky pro babičku i svůj nový mobilní telefon s připojením do internetu, proto kůzlátka mají zakódovaný, zdánlivě bezpečný vstup do jejich domova, a proto má Šípková Růženka na zámku mnoho moderních zařízení, které známe a používáme v našem běžném životě.

Berme si z našich pohádek ponaučení, abychom se vyvarovali chyb jako Červená Karkulka či neposlušná kůzlátka. Ne vždy to může dopadnout tak dobře, jako naše příběhy.



Kniha Kyberpohádky a Kyberříkanky

Kniha bude sloužit nejen pro děti, ale i jako metodická pomůcka pro učitele mateřských škol, jakož i pro rodiče a prarodiče, kteří svým potomkům rádi čtou pohádky a říkanky, a kteří se tak rovněž mohou dozvědět něco nového o kybernetickém prostoru.



Hotový obsah

- 1) Předmluva
- 2) Obsah
- 3) Pohádka O nezbedných kůzlátkách
- 4) Kyberříkadla - na téma Focení mobilem a Heslo v mobilu
- 5) Pohádka O červené karkulce
- 6) Kyberříkadla - na téma Kyberzločin a Heslo
- 7) Pohádka Šípková Růženka
- 8) Kyberříkadla – na téma Trojský kůň a Antivirová kontrola
- 9) Poděkování



Hotový obsah

V tomto oakmžiku jsou hotové

- Texty 3 kyberpohádek
- Grafika 3 kyberpohádek



O Červené Karkulce

a vychytralém vlkovi

Žila byla jedna holčička. A ta holčička nejvíce ze všeho nosila červenou kapuci. A tak jí podle té červené kapuce říkali Červená Karkulka.

Jednou, zrovna když byl nádherný slunečný den, měla babička Karkulky zrovna narozeniny.

Maminka nebyla ráda, že Karkulka jen sedí doma a kouká se na internet. Proto Karkulce navrhla, ať jde babičku navštívit. Společně připravily košíček dobrot a zabalily i nový chytrý telefon jako dáreček, aby si mohly s babičkou nejen volat a psát esemesky, ale také se vidět přes videohovory.



Šípková Růženka

a chytrý zámek

Bylo nebylo jedno chytré království.

Proč chytré? Inu, celý zámek byl plný nejmodernějších chytrých zařízení a nejrychlejším připojením k internetu na světě. Každý mohl ovládat topení a rozsvěcování i zhasínání světel pomocí mobilů. Klimatizace sama reagovala na vnější teplotu. Když bylo venku horko, tak chladila. Když byla venku zima, tak hřála. Robotické vysavače mezi sebou závodily o každé smítko. Létající drony dopravovaly pizzu a v každé místnosti bylo hned několik volně dostupných tabletů.



Hotový obsah – máme anglickou verzi

a dokončujeme slovenskou verzi...

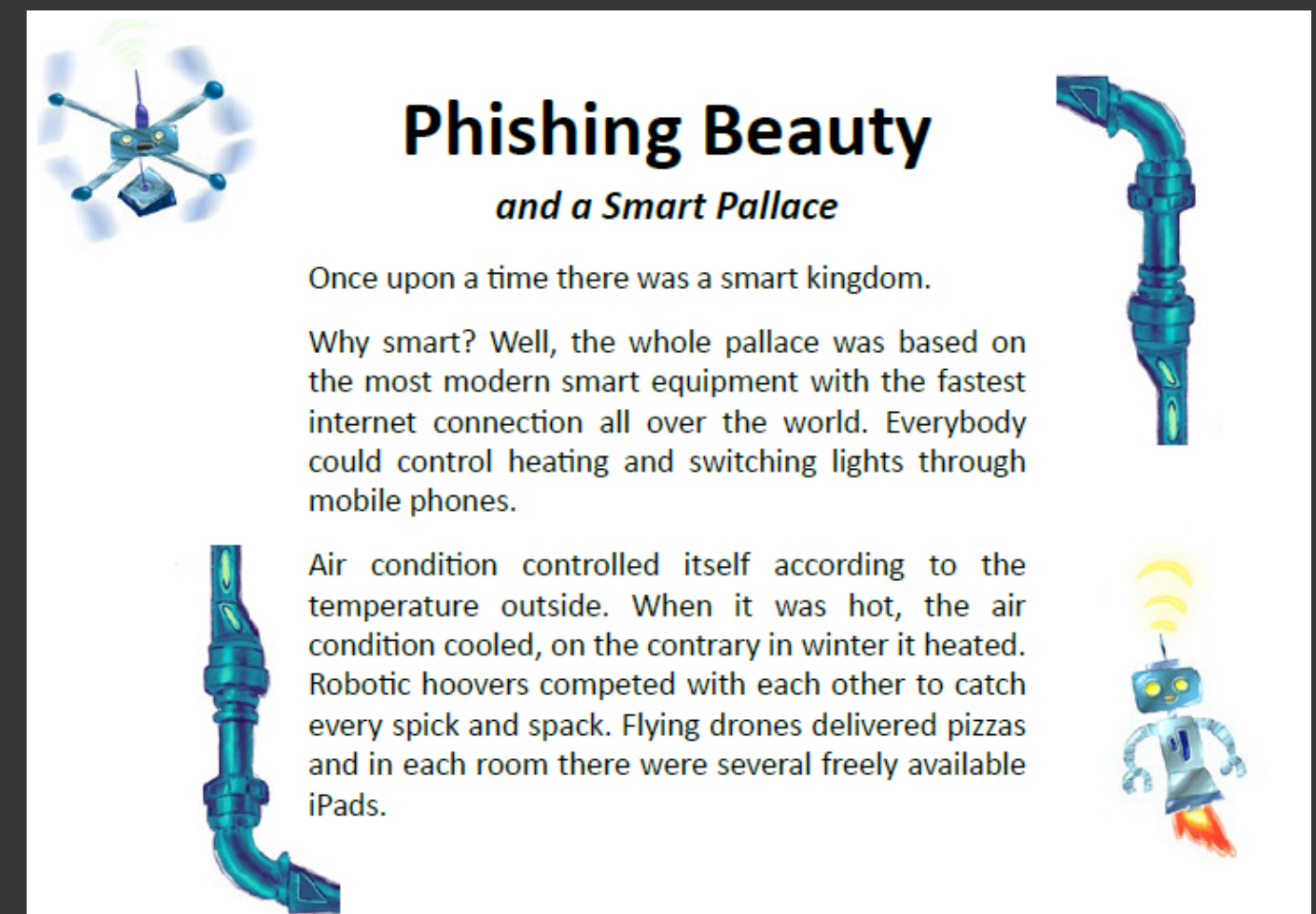


Little Red Riding Hood *and a Cunning Wolf*

Once upon a time there was a girl who liked most to wear a red hood from which she obtained her nick name Little Red Riding Hood.

One beautiful sunny day her Granny had her birthday.

Mum was not happy about her Little Red Riding Hood sitting at home all the time, surfing the internet. Therefore she suggested the girl to pay a visit at Granny's home to convey the best wishes from the family. Together they prepared a basket full of goodies and they added a brand new smart phone as a present so that they could not only make calls and send messages but also use videocalls.



Kniha Kyberpohádky a Kyberříkanky - plán

Velkou výzvou je i vytvoření materiálu, který si klade neskromně za cíl nelehkou úlohu pomoci pedagogům vzdělávat o moderních technologiích a případně i některých nástrahách, ale i příležitostech.

Další plán je takový, že by jako pilotní projekt vznikla kniha uvedených tří (ambice je 5) pohádek, která bude obsahovat navíc i pracovní listy s vysvětleními a interaktivními prvky pro práci s dětmi. Byla by to tedy částečně i pedagogická pomůcka a prostor pro aktivní zapojení dětské fantazie - ať už formou omalovánek, lehkých cvičení apod.



Kyberříkadla

- v knize plánujeme umístit rovněž Kyberříkadla. Svým formátem mohou napomoci vytvářet základní bezpečnostní návyky u nejmenších dětí či svým vtipem oslovit i starší mládež a dospělé.
- kyberříkadla jsou výsledkem letní soutěže vyhlášené v rámci Národní soutěže v kybernetické bezpečnosti (červenec-září 2021)
- přihlásilo se celkem 33 autorů s více než 55 soutěžícími říkadly, nejmladší autorka má 12 let
- fotografie z vyhlášení výsledků 14. 10. 2021 přiložena



Ukázka Kyberříkanek

Nedůvěřuj cizím lidem,
ani, jejich fleškám.
Vždy je projed' antivirem,
Čechům, ba i Češkám.

Jsem se fotil na netu
Jednu fotku pro tetu
Ozval se mi strejda
Jejda!

Nevěř všemu Alane,
co je na netu napsané.
Může to být fejk,
víš jaký je Pepa bejk.

Našel jsem flešku, stříbrnou.
Vzal jsem jí do školy a použil.
Obrazovku teď mám červenou.
Virus mne poučil.

Hřívu nemá, v Tróji nežil,
na pastvinách nikdy nebyl.
Vyzná se však v internetu
a zapíše každou větu.
Když si pozor nedáš,
brzy pak nic nemáš.



Vítězné Kyberříkanky

Tyto říkanky budou v knize



Heslo

Nechci slabé heslo,
co by útok hackerů neuneslo.
Délka, znaky, numera,
velká, malá písmena.
Bezpečnost je oč tu běží
na svalech tu nezáleží.
Password spraying, bruteforce attack,
ještě slovník mě s tím napadl!
Útoků jsou všude mraky,
dávej pozor na attacky!

Anna Marešová

Trojský kůň

Hřívu nemá, v Tróji nežil,
na pastvinách nikdy nebyl.
Vyzná se však v internetu
a zapíše každou větu.
Když si pozor nedáš,
brzy pak nic nemáš.

Natálie Machková

Virus

Když si stáhneš hru
nebo Google obrázek,
můžeš dostat nejen to
ale taky pohlavek.
Virus ten se zavrtá,
do hlubin jak červ
a pak pěkně zaboří
jak skřípnutý nerv.

Natálie Machková

Kyberzločin

S počítačem si jen hrát,
to je radost sledovat.
Existují ale lidé,
kterým všechno přijde vtipné.
Bud oloupí online banku
nebo e-mailovou schránku.
Tyhle činy hlásit musíš.
Ihned! Rozumíš?!

Natálie Machková

Focení mobilem

Umíš fotit s mobilem?
Vyfoť Anču s Emilem.
I když si to jen tak zkusíš,
stejně se jich zeptat musíš.
A když jim to nevdá,
zkus je fotit bez hlavy.
Fotky nikam neposílej,
pro radost se na ně dívej.

Václav M.

Zámek obrazovky

Co dělají fotky rády?
Ukazují kamarády.
Než dáš mobil do aktovky,
nastav zámek obrazovky.
I kdyby ho někdo vzal,
fotky by z něj nevyndal.

Václav M.

Slabá hesla

Pokud nastavíš si slabé heslo
– 12345, 54321, či tvé jméno a příjmení,
hacker ho změní
a jen za peněžní částku, přístup smění.

Oliver Hurt

Antivirová kontrola

Nedůvěřuj cizím lidem,
ani, jejich fleškám.
Vždy je projed' antivirem,
Čechům, ba i Češkám.

Václav M.

Heslo v mobilu

V mobilu je hodně věcí,
které musíš chránit přeci.
Dobře si ho zahesluj,
vždyť je celý jenom tvůj!
Mámě s tátou heslo řekni,
nesdílej ho nikdy s dětmi.

Václav M.

Aktualizace

Aktuální aplikace,
ochrání ti informace.

Václav M.

www.kybercentrum.cz



Centrum Kybernetické bezpečnosti, z.ú.
Dopravní 500/9, 104 00 Praha 10
IČ 107 87 895, datovka: hjqw92a
www.kybercentrum.cz